

[Weikop.]

store eller små beløb, men de må øjensynlig være så små, at handelsministeren ikke har fundet det værd at nævne dem, skønt det dog, synes jeg, til syvende og sidst er folketinget, der skal tage stilling til, om et lovforslag kan få en hurtig gang gennem tinget. Ministeren mener måske, at det er nok også her, at bestyrelsen for Københavns fondsbørs tiltræder afgifternes nye fordeling. For så vidt ministeren kan give os et tilfredsstillende svar, skal vi fra vor side imidlertid ikke have noget at indvende imod lovforslagets gennemførelse.

A. C. Normann: Heller ikke det radikale venstre har principielle betænkeligheder ved den her foreslåede ajourføring af de anerkendte fondsbørsvekselereres depoter; men ét er jo det principielle, noget andet er, at man kan tale om den konkrete størrelse af depoterne og selve forhøjelsens omfang, og jeg ville egentlig også med udgangspunkt i det ærede medlem hr. Weikops udtalelser finde en kort udvalgsbehandling rimelig, for at forskellige oplysninger kan indhentes.

Som det er sagt her, må depoterne ganske vist være så høje, at de betyder en rimelig sikring for kreditorerne, men det vil også være interessant at høre, om der er kreditorer, der har lidt noget tab ved, at depoterne har været for lave — det er da meget muligt. Samtidig må de dog ikke være så høje, at de i praksis kommer til at betyde en beskyttelse for de nuværende vekselerere; der er jo en adgangsbegrænsning.

Jeg synes altså, at der under disse omstændigheder kan være grundlag for at indhente nærmere oplysninger, inden vi gør loven færdig.

J. M. Pedersen: På retsforbundets vegne vil også jeg give tilslutning til det foreliggende lovforslag. Jeg synes, at det er meget rimeligt under hensyn til udviklingen, at disse depoter forhøjes, og det er da også tiltrådt af fondsbørsvekselererne selv.

Handelsministeren (Philip): Jeg vil gerne til indledning takke for den gode modtagelse, lovforslaget har fået.

Det ærede medlem hr. Weikop var ligesom det ærede medlem hr. A. C. Normann

inde på spørgsmålet om, hvorvidt forhøjelsen er rimelig, om de 75 000 kr. kan anses for et rimeligt beløb. Jeg kan hertil oplyse, at man selvfølgelig er kommet frem til dette tal ved at gå ud fra, at det gamle tal var rimeligt, og derefter har foretaget en forhøjelse nogenlunde svarende til prisniveauforhøjelsen. Der har været enighed mellem nationalbanken og fondsbørsen om, at dette var et rimeligt beløb, men jeg er i høj grad villig til under en udvalgsbehandling at drøfte, om det gamle beløb, som man er gået ud fra, er rimeligt eller ikke. Det er klart, at sådan noget altid må bero på et vist skøn.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Holger Eriksen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Man gik derefter til:

Første behandling af forslag til lov om forsikringsvirksomhed.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 33, fremsættelsen i tidenden sp. 38).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Det foreliggende lovforslag svarer i det væsentlige til det i fjor fremsatte lovforslag om forsikringsvirksomhed, som vi ikke nåede at færdigbehandle. Vi nåede dog at få gennemført de nye regler om anbringelse af livsforsikringselskabernes midler, der blev fremsat som et selvstændigt lovforslag, da det stod klart, at lovforslaget om forsikringsvirksomhed ikke kunne færdigbehandles.

Der er i det foreliggende lovforslag enkelte ændringer i forhold til det forslag, der forelå i fjor, ændringer, som jeg synes er velbegrundede, men som jeg ikke finder anledning til i detaljer at komme ind på her.

[K. Axel Nielsen.]

Jeg finder heller ikke anledning til at knytte mange bemærkninger til lovforslaget i øvrigt, idet jeg her kan henholde mig til det, jeg anførte i fjor, da det tilsvarende forslag var til behandling — mine bemærkninger findes i Folketingsstidende 1957-58, sp. 2400 ff.

Jeg stillede dengang forskellige spørgsmål, som vi fik skriftligt besvaret i det nedsatte udvalg. Hverken spørgsmål eller svar har dog været genstand for nogen drøftelse i udvalget. Da dette må anses for ønskeligt, og da selve lovforslaget desuden bør nøje gennemgås, særlig i betragtning af at vi ved at gennemføre en lovgivning om forsikringsvirksomhed ikke kan undgå at beskæftige os med aktieselskabsloven, hvis revision er til behandling i en kommission, agter jeg at foreslå, at det foreliggende lovforslag henvises til et udvalg. Jeg forstår da også af fremsættelsen, at den højtærede handelsminister gerne ser et udvalg nedsat, for at man dér kan drøfte visse bestemmelser vedrørende udenlandske selskaber.

På mit partis vegne skal jeg på ny give tilsagn om velvillig og grundig udvalgsbehandling af lovforslaget, og jeg vil gerne tilføje, at jeg mener, at arbejdet i udvalget bør tilrettelægges sådan, at lovforslaget kan gennemføres i løbet af indeværende folketingsår.

Paabøl: Jeg skal heller ikke knytte mange bemærkninger til lovforslaget, der jo er udarbejdet af en kommission, er særdeles velmotiveret og møder med anbefaling fra alle autoriteter inden for forsikringsverdenen. Alligevel kan naturligvis et forslag af denne art ikke køre på frihjul gennem folketinget. Vi må have en mulighed for at gennemgå de enkelte bestemmelser; vi nåede ikke at foretage en detailgennemgang af de forskellige bestemmelser i sidste folketingsår, men det skulle jo nok kunne lykkes i dette.

Efter den foregående behandling af lovforslaget har jeg modtaget forskellige henvendelser, bl. a. fra de små gensidige forsikringselskaber. Det er husmændene inden for forsikringsverdenen, og de har klaget over en tilsyneladende forskelsbehandling, idet de kun må tegne deres forsikringer for et år, såfremt de ikke vil underkaste sig

visse kontrolforanstaltninger. Jeg har ikke haft lejlighed til nærmere at undersøge spørgsmålet eller tage stilling til det, men det bliver der mulighed for under udvalgsbehandlingen.

Ninn-Hansen: Det konservative folkeparti anser dette lovforslag for et sagligt, værdifuldt udgangspunkt for udarbejdelsen af den nye lovgivning om forsikringsvirksomhed. Jeg har ved en tidligere lejlighed her i tinget opfordret den højtærede handelsminister til ved begyndelsen af dette folketingsår at genfremsætte det lovforslag, vi ikke fik færdigbehandlet sidste år. Det er sket, og jeg takker den højtærede minister for den tidligere fremsættelse, der kan bevirke, at vi kan blive færdige med lovforslaget i denne samling. Når vi ønsker lovforslaget gennemført, skyldes det dels, at en modernisering af de tidligere bestemmelser om forsikringsvirksomhed, der er spredt i en række love, er tiltrængt, dels at lovforslaget er sagligt rigtigt.

Hertil kommer, og det er ikke det mindst væsentlige, at dette lovforslags gennemførelse rammer en pæl gennem alle forsøg på at socialisere forsikringsvæsenet. Socialdemokratiet har jo ved tidligere lejligheder udvist grådighed over for forsikringselskabernes frie økonomiske stilling. Jeg forstår, at socialdemokratiet nu ganske har forladt denne tanke og ligesom de øvrige partier er indstillet på, at forsikringselskaberne fortsat kan udøve deres frie virksomhed med de store fordele, det rummer for samfundet, at forsikringselskaberne gennem deres investeringer i erhvervslivet medvirker til at fremme dansk produktion.

Det er selvsagt nødvendigt for at sikre forsikringstagerne, at der findes strengere bestemmelser for forsikringselskaber end for andre selskaber, og at der også udøves en vis kontrol. Denne kontrol er på udmærket måde foretaget af forsikringsrådet. I forbindelse med en række bestemmelser, der indeholder kontrol- og dispensationsbeføjelser, har den højtærede handelsminister i det nu fremsatte lovforslag foreslået en ændring, der går ud på, at ordene „efter indstilling fra forsikringsrådet“ rettes til: „efter indhentet udtalelse fra forsikringsrådet“, hvilket ifølge bemærkningerne indebærer, at ministeren ikke ubetinget er bundet til at følge rådets indstillinger. Hvis det betyder,

[Ninn-Hansen.]

at beføjelserne direkte overgår fra forsikringsrådet til ministeriet, må jeg indrømme, at jeg ikke helt synes om denne ændring. Jeg mener, det er en fordel, at det er et helt igennem uafhængigt organ og ikke staten, der skal behandle disse spørgsmål. Hvis man vil foretage noget i retning af at lade beføjelserne overgå til staten, kan det måske minde lidt om de bestræbelser, jeg før omtalte, der har været udfoldet over for forsikringsselskaberne.

I øvrigt giver lovforslagets mange bestemmelser anledning til forskellige bemærkninger. Jeg skal dog ikke ved denne lejlighed omtale dem, men rette mig efter den udtalelse, en unavngiven minister i dag har fremsat til et dagblad om, at man ved første behandling skal holde sig til de principielle spørgsmål. I øvrigt kan jeg henvise til de bemærkninger, som mit partis tidligere ordfører, Aksel Møller, fremsatte, da sagen var til behandling sidste år.

Hvad angår loven om tilsyn med pensionskasser, har jeg forstået, at der i øjeblikket er forhandlinger i gang mellem de interesserede organisationer og forsikringsrådet. Det er helt i orden, at man afslutter disse forhandlinger, inden et lovforslag fremsættes, men jeg går ud fra, at den højtærede minister er enig med mig i, at man så også må søge at færdigbehandle det pågældende lovforslag hurtigst muligt, eventuelt uafhængigt af behandlingen af det foreliggende lovforslag.

I øvrigt kan mit parti tilsige en saglig og positiv forhandling vedrørende denne lovgivning.

Baunsgaard: Også jeg skal indskrænke mig til nogle ganske få bemærkninger, idet jeg henviser til de betragtninger, jeg gjorde gældende ved sagens første behandling i sidste samling.

Efter at vi i sidste samling fik gennemført den meget iøjnefaldende ændring om anbringelse af forsikringsselskabernes midler, mener jeg, at lovforslagets øvrige meget teknisk betonedede ændringer bør kunne færdigbehandles i denne samling. Det gælder også de nu foreslåede ændringer vedrørende udenlandske selskabers adgang til at virke her i landet.

Jeg kan tilsige mit partis medvirken til en løsning i denne samling.

Kristian Kristensen: Da det foreliggende forslag til lov om forsikringsvirksomhed er en ajourføring i forhold til de ændringer, der er sket siden sidst, kan retsforbundet ganske kort give tilslutning og tilsige villig medvirken ved udvalgsarbejdet.

Alfred Jensen: Da det tilsvarende lovforslag i sidste folketingsår var til behandling, redegjorde jeg for den kommunistiske gruppes syn på forsikringsvirksomhed og sagde, at det ikke bør være en privat geschæft at drive forsikringsvirksomhed, men at forsikringsvirksomhed bør varetages af samfundet, være et samfundsforetagende. Jeg har tidligere gjort opmærksom på, hvor skadelig kampen mellem forsikringsselskaberne om at sikre sig kunder er for de forsikrede, og hvilken fordyrelse der finder sted, og jeg har konstateret, at man ikke vil bestride, at sådanne uheldige forhold eksisterer. Det taler for, at man burde koncentrere forsikringsvirksomheden i et stort statsforetagende. Det ville blive billigere og mere betryggende for de forsikrede, og det er klart, at et sådant foretagende kunne gennemføre alle de nyordninger, som udviklingen måtte nødvendiggøre, og gøre det på en sådan måde, at det blev den absolut bedste betjening, borgerne fik. Som jeg tidligere har sagt, forekommer det mig også, at det må være rimeligt, at de fonds, der her samles op, ikke dirigeres og administreres af private ud fra profithensyn, men tværtimod må befinde sig i samfundets varetægt og på en sådan måde, at det bliver det offentlige, der kommer til at bestemme over kreditgivningen og finansieringen. Vi har den opfattelse, at udviklingen for længst er nået dertil, at man bør tage fat på at overføre al forsikringsvirksomhed til statens varetægtelse.

Jeg mener altså, at man skulle tage fat på at nationalisere forsikringsvirksomheden, og har som et første skridt anbefalet, at al livsforsikringsvirksomhed blev koncentreret under statsanstalten for livsforsikring. Jeg har ikke hørt nogen bestride, at statsanstalten er et foretagende, der giver de forsikrede gode og rimelige betingelser. En nationalise-

[Alfred Jensen.]

ring af forsikringsvirksomhed bør derfor ikke udskydes eller opgives, hvad jeg forstod det ærede medlem hr. Ninn-Hansen mente at de socialdemokratiske repræsentanter i folketinget har gjort. Tværtimod mener vi, at man bør slå fast, at det er på tide at gå i gang med nationaliseringen.

For det første bør man tage fat på at nationalisere livsforsikringsvirksomhed, men dernæst står det for os, som om al virksomhed med lovpligtige forsikringer bør drages ind under en sådan nationalisering. Det vil kunne gøres i forbindelse med statsanstaltens virksomhed. Naturligvis må der foretages de fornødne ændringer, men det vil være muligt gennem en granskning af forskellige forhold ret hurtigt at komme frem med et forslag om en nationalisering og om ændringer af statsanstalten for livsforsikrings virksomhed.

Allerede nu bør det imidlertid slås fast, at nationalisering ikke er opgivet, når det drejer sig om forsikringsvirksomhed, men at der tværtimod arbejdes derpå, og jeg skal derfor på min gruppes vegne give udtryk for vore synspunkter ved at stille følgende forslag om motiveret dagsorden:

„Idet tinget opfordrer regeringen til at lade udarbejde og forelægge forslag om nationalisering af al virksomhed med livsforsikring og lovpligtige forsikringer under statsanstalten for livsforsikring, fortsætter det behandlingen af den foreliggende sag.“

Jeg skal anbefale dette forslag om motiveret dagsorden til tingets velvillige behandling og til vedtagelse.

Formanden: Der er nu stillet følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Jeg skal lade dette forslag indgå i forhandlingen.

Handelsministeren (Philip): Til indledning vil jeg gerne takke de 5 første ordførere for den velvillige modtagelse, de gav lovforslaget. Det er på linje med det, der blev foreslået sidste år, og jeg forstår, det er tanken, at man i dette folketingsår virkelig vil gå ind i arbejdet og forsøge at få dette lovforslag gennemført i løbet af indeværende år.

Jeg føler trang til at give en speciel op-

lysning. Den er foranlediget af en bemærkning fra det ærede medlem hr. Ninn-Hansen om pensionskasselovens skæbne. Jeg vil gerne bekræfte, at der har været ført forhandlinger om dette spørgsmål mellem repræsentanter for arbejdsgivere og funktionærer, og at disse forhandlinger er afsluttet. Jeg håber derfor i løbet af et par uger at kunne fremsætte et lovforslag om dette spørgsmål, et forslag, som vil fremkomme med almindelig tilslutning fra såvel arbejdsgivere som funktionærer.

Det ærede medlem hr. Alfred Jensen kom med en række stærkt kritiske bemærkninger om lovforslaget og var inde på tanken om, at man på forsikringsområdet skulle gennemføre en socialisering. Jeg for mit vedkommende kan kun anbefale, at det stillede dagsordensforslag forkastes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslag om motiveret dagsorden af Alfred Jensen (se sp. 619)

forkastedes med 104 stemmer mod 5.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

K. Axel Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om visse finansieringsinstitutter.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 103, fremsættelsen i tidenden sp. 37).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hans Rasmussen: Enhver må vel være klar over, at hvis det skal være muligt fremefter at klare Danmarks erhvervsmæssige opgaver — herunder ikke mindst søge fremmet den fulde beskæftigelse, således at vi undgår den store arbejdsledighed, der faktisk siden krigens afslutning har været